

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ В ОЦІНЦІ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В ПУБЛІЧНІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ

Завтура К.О.
здобувач вищої освіти
Науковий керівник: Христенко О.А.
кандидат економічних наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

Гендерна рівність у публічній адміністрації є важливим показником демократичного розвитку суспільства. Соціальна статистика надає ключові інструменти для оцінки прогресу у досягненні цієї мети. Використання статистичних методів дозволяє не лише кількісно оцінити поточний стан гендерної рівності, але й виявити тенденції, провести міжнародні порівняння та визначити фактори, що впливають на гендерний баланс у публічному секторі.

Соціальна статистика відіграє вирішальну роль у кількісній оцінці представництва жінок на різних рівнях публічної адміністрації. Це дозволяє створити чітку картину гендерного розподілу в органах влади, від місцевого до національного рівня. Такі дані можуть включати відсоток жінок серед державних службовців, керівників відомств, міністрів та парламентарів. Попередні дослідження показують, що в більшості країн спостерігається недостатнє представництво жінок на високих управлінських посадах у державних органах, а також збереження гендерного розриву в оплаті праці. Використання соціальної статистики дозволяє об'єктивно оцінити ці розриви та ефективність політики щодо їх подолання. Зокрема, важливо враховувати не лише кількість жінок на керівних позиціях, але й якість зайнятості та можливості для розвитку, тому пропонуємо детальніше розглянути за допомогою яких методів можна дослідити цю ситуацію.

Аналіз часових рядів є потужним інструментом для виявлення тенденцій у зміні гендерного балансу в органах влади. Відстежуючи динаміку показників протягом років або навіть десятиліть, можна оцінити ефективність впроваджених політик та програм, спрямованих на досягнення гендерної рівності. Це також дозволяє прогнозувати майбутні тенденції та коригувати стратегії відповідно до

виявлених закономірностей. Наприклад, можна побачити, чи збільшується частка жінок на керівних посадах з плином часу і з якою швидкістю відбуваються ці зміни.

Міжнародні порівняння на основі статистичних даних відіграють важливу роль у визначенні позиції країни у глобальному контексті гендерної рівності. Такі порівняння дозволяють не тільки оцінити відносний прогрес країни, але й виявити найкращі практики та інноваційні підходи, які можуть бути адаптовані до місцевих умов. Крім того, міжнародні рейтинги та індекси, такі як Глобальний індекс гендерного розриву Світового економічного форуму, стимулюють країни до покращення своїх показників та сприяють обміну досвідом між державами.

Використання індексів та композитних показників дозволяє комплексно оцінити різні аспекти гендерної рівності в публічному секторі. Ці показники зазвичай враховують не лише кількісне представництво жінок, але й якісні аспекти, такі як рівень освіти, досвід роботи, заробітну плату та можливості кар'єрного зростання. Наприклад, Індекс гендерної рівності, розроблений Європейським інститутом гендерної рівності, охоплює шість ключових доменів: робота, гроші, знання, час, влада та здоров'я. Такий комплексний підхід дозволяє виявити приховані бар'єри та нерівності, які можуть бути непомітними при простому підрахунку кількості жінок на певних посадах.

Регресійний аналіз є потужним статистичним методом, який допомагає виявити фактори, що впливають на гендерний баланс у публічній адміністрації. Цей метод дозволяє визначити, які змінні (наприклад, рівень освіти, наявність програм підтримки, культурні норми) мають найбільший вплив на представництво жінок у органах влади. Розуміння цих факторів є критично важливим для розробки ефективних політик та програм, спрямованих на подолання гендерного розриву. Наприклад, аналіз може показати, що наявність гнучкого графіку роботи або доступність дитячих садків має значний позитивний вплив на кількість жінок на керівних посадах.

Соціальна статистика є незамінним інструментом для об'єктивної оцінки стану гендерної рівності в публічній адміністрації. Вона надає емпіричну основу

для розробки політик та програм, спрямованих на досягнення паритету. Комплексне використання різних статистичних методів – від простого підрахунку до складного регресійного аналізу – дозволяє створити багатовимірну картину гендерної рівності, виявити проблемні області та визначити найефективніші шляхи досягнення балансу. Важливо, щоб ці дані були не лише зібрані та проаналізовані, але й активно використовувалися при прийнятті рішень та формуванні політик. Для цього необхідно удосконалювати механізми збору та аналізу гендерних даних на національному рівні, а також забезпечити гармонізацію національних показників з міжнародними стандартами. Тільки так можна забезпечити поступовий, але стійкий прогрес у досягненні гендерної рівності в публічній адміністрації, що є ключовим елементом побудови справедливого та інклюзивного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Закон України "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків" від 08.09.2005 № 2866-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text> (дата звернення: 10.10.2024).
2. Демченко І.В. Гендерна рівність у публічному управлінні: аналіз та перспективи / І.В. Демченко // Вісник державної служби України. – 2023. – № 2. – С. 35-40. (дата звернення: 10.10.2024).
3. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 20.10.2024).
4. World Economic Forum. Global Gender Gap Report 2023. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.weforum.org/reports/global-gender-gap-report-2023> (дата звернення: 21.10.2024).
5. Організація Об'єднаних Націй. Статистичний відділ ООН. Gender Statistics. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://unstats.un.org/unsd/gender> (дата звернення: 21.10.2024).